

Leefbaarheid door Ontmoeten

*Een aanzet tot realisering van kerngebonden
ondersteuning*

27 juni 2018

Leefbaarheid door ontmoeten- een blauwdruk

Inleiding

De gemeente Hollands Kroon (verder te noemen als HK) is gevormd door de voormalige plattelandsgemeenten Anna Paulowna, Niedorp, Wieringen en Wieringermeer en heeft circa 47.000 inwoners. De gemeente is opgebouwd uit 22 kernen (waaronder 4 grotere kernen), zonder een hoofdkern. Het aantal huishoudens bedraagt bijna 20.000. In landoppervlak één van de grootste gemeenten van Nederland.

Hollands Kroon heeft te maken met een aantal belangrijke demografische ontwikkelingen. Daarvan is de meest in het oog springende verandering, de vergrijzing. Het aandeel 65+ neemt in de komende jaren fors toe. De verwachting is dat in 2030 een kwart van de bevolking 65 jaar of ouder is. 90% van de ouderen woont nog steeds thuis, ook wanneer zij kwetsbaar zijn of de ziekte dementie hebben. Ontgroening en krimp is eveneens in de regio aan de orde. Daarnaast zijn de volgende belangrijke ontwikkelingen te noemen: sluiting van 'traditionele verzorgingshuizen', verdere scheiding van wonen en zorg, mensen huren een woning en moeten de zorg inkopen, afbouw AWBZ naar Wmo en WLZ (Wet Langdurige Zorg) Daarnaast is de prognose dat de komende 15 jaar het aantal mensen met dementie gaat verdubbelen.

De strategische visie van de gemeente HK heeft een aantal speerpunten waaronder: ruimte voor grote betrokkenheid van inwoners en bedrijven en ruimte voor kwalitatief hoogwaardig wonen en leven. Ook wordt er ingezet op bestrijding van eenzaamheid en op het worden van een dementievriendelijke gemeente.

De inwoners van HK worden aangemoedigd om mee te denken en mee te doen. De betrokkenheid van de 22 kernen worden gestimuleerd. Voorwaarden zijn wel 'eigen initiatief' en 'eigen verantwoordelijkheid'. Belangrijk is het dan dat inwoners zorgen voor binding met het eigen dorp en zelf actief blijven. Dorpsgericht en kerngericht werken geldt als uitgangspunt het behoud van de leefbaarheid.

Willen we binnen onze gemeente in de opdracht slagen dan zullen we hier met inwoners en ketenpartners werkzaam in de kern in nadrukkelijk in actie moeten komen. Dit stoelt op het principe van Civil Society (we wonen met zijn allen met elkaar, voor elkaar). Participeren, meedoen is daarbij een eerste vereiste

Doel blauwdrukconcept

Het doel is inventariseren van wat nodig is in de desbetreffende kern aan voorzieningen om te zorgen dat het dorp toekomstbestendig wordt voor zowel jong als oud. De kern is hierbij aan zet. De partijen LSBO-HK, Wonen Plus Welzijn, Incluzio en de gemeente Hollands Kroon kunnen de partijen bij elkaar brengen en de gewenste acties begeleiden, organiseren en faciliteren.

Wij zien het realiseren van een ontmoetingspunt in elke kern als voorwaarde voor de toekomsbestendigheid van de (zorg) ondersteuning,. Door het samenwerken van verschillende partijen met gebruikmaking van een bestaande accommodatie. De voorziening van een ontmoetingspunt levert een bijdrage in de sociale veerkracht van de inwoners en zorgt voor de leefbaarheid in de kleine kernen. Vrijwilligers voelen zich verbonden aan de kern waarin zijn wonen.

Afhankelijk van wat voor voorzieningen er reeds in een bepaalde kern zijn, zijn de diverse organisaties aan het concept verbonden. We willen een multifunctionele situatie creëren, waar 'ontmoeting' en 'doen' voorop staat en waarbij (preventieve) informatieverstrekking een nevendoeel is. Allerlei initiatieven die goed zijn voor de leefbaarheid van het dorp, kunnen aanhangen bij dit concept. De te behalen winst ligt in het opheffen van eventuele overlap, omdat partijen elkaar beter kunnen vinden.

Het multifunctionele concept vindt plaats in een accommodatie, dit kan bijvoorbeeld de kantine van de sportvereniging of het wijksteunpunt zijn. Het verbinden en gebruikmaken van bestaande voorzieningen is hierbij het uitgangspunt.

In deze accommodatie vinden elkaar:

- Maatschappelijke organisaties zoals bv. ouderenbonden, activiteiten- en sportverenigingen
- Voorzieningen zoals wijkteam, incl. instellingen voorliggende veld;
- Zorg: zoals de thuiszorgorganisaties
- Welzijn: de doet & ontmoetgroepen, maar ook de vrijwillig onafhankelijk adviseur, en de vrijwilligers uit het dorp

Deze vier noemen we 'de schijf van vier'.

Deze schijf van vier komt in samenspraak met het dorp tot stand. Draagvlak vanuit de kern is een vereiste. De noodzaak en de vraag van het tot stand brengen van dit concept moet vanuit de inwoners komen. Voorwaarde is eigen verantwoordelijkheid en initiatief vanuit de kern. Ook domotica is een onderwerp wat we in dit concept willen verwerken. Met dit concept willen we de bestaande accommodaties in stand houden, beheren en optimaal stimuleren. Het belang van ontmoetingsplekken in de kleinere kernen willen wij hierbij nog eens onderkennen. We zijn van mening dat de voorzieningen die er zijn of worden gecreëerd kunnen stimuleren dat inwoners elkaar ondersteunen en mogelijk voorkomen dat er een beroep wordt gedaan op de individuele Wmo-voorzieningen.

De schijf van vier staat voor samenwerken, een integrale en structurele verbinding tot stand brengen tussen de domeinen zorg, welzijn en wonen en dorpsgebonden. Ook de preventieve taken op het gebied van de

gezondheidszorg voor oa. ouderen (met als speerpunten dementie en eenzaamheid) worden in dit concept meegenomen.

Pilot Breezand en Kreileroord

We willen de pilot starten in twee verschillende kernen, namelijk Breezand en Kreileroord. Beide dorpen hebben tal van verenigingen en een dorpsraad. Maar zijn verschillend van inwonersaantal en structuur. In de eerste instantie wordt de pilot gestart door een samenwerking van de gemeente, Inluzio, LSB0-HK en Wonen Plus Welzijn. Het in dit document geschetste model is een groeimodel en heeft een modulaire opbouw. Het wordt eerst zoals in de twee kernen als pilot gestart en wordt dan gefaseerd uitgerold over de gemeente Hollands Kroon. Hierbij wordt vanuit de ervaring geleerd.

De hierboven beschreven ontwikkelingen vragen ook om een andere inrichting van de zorg voor met name thuiswonende mensen met dementie. Een concept wat op dit moment door Wonen Plus Welzijn wordt ontwikkeld, heet De Buurtband. De Buurtband verbindt zelfstandig wonende mensen met dementie samen met de mantelzorgers met elkaar en zo ontstaat er een band tussen mensen. In die band vinden mensen contact, erkenning en ontmoeting met elkaar en kan ook door organisaties zorg en welzijn geboden worden. De Buurtband zou je kunnen omschrijven als een 'sociaal bewakingssysteem' voor mensen die in een zeer kwetsbare positie zelfstandig wonen.